

Gezamenlijke duiding werkgroep ERH (VRU) en klankbordgroep gemeenten

Vertegenwoordigd bij de gezamenlijke bijeenkomst van 15 september jl.: Gemeenten Vijfheerenlanden, Utrecht, Baarn, IJsselstein, Montfoort, Utrechtse Heuvelrug, Zeist, Stichtse Vecht, De Ronde Venen, De Bilt en VRU

B1 - Samenvatting

Kennis van begrip en documentatie

- De meeste betrokkenen zijn enigszins of goed op de hoogte van het begrip 'gebruik om niet' en alle documenten die ten grondslag liggen aan de samenwerking tussen gemeenten en VRU.
- VRU-medewerkers zeggen doorgaans beter op de hoogte te zijn van de documentatie in vergelijking met de gemeenten.
 - Een klein deel van de medewerkers van de gemeenten is niet bekend met de huisvadertaken van de VRU (20%), eveneens als de handreiking ver- en nieuwbouwplannen (35%).
 - Bij de VRU-medewerkers is een klein deel niet op de hoogte van afspraken ten aanzien van financiën (20%).

Verdeling van verantwoordelijkheden

- Gevraagd bij wie bepaalde taken of verantwoordelijkheden *zou behoren* te liggen
- Demarcatie & GBO: Merendeel van alle betrokkenen van de VRU-medewerkers zien de demarcatielijst en GBO zien als een gedeelde verantwoordelijkheid.
- Huisvadertaken: Merendeel van alle betrokkenen vindt dit een taak voor de VRU. Een klein deel ziet dit als een taak voor beiden.
- Doorgeven van meldingen: Verdeeldheid bij gemeenten. Geen verdeeldheid bij VRU-medewerkers, daar is dit duidelijk een taak voor beide organisaties.
- Handreiking ver- en nieuwbouw: Verdeeldheid bij gemeenten. Merendeel van de VRU-medewerkers vindt dit grotendeels taak voor henzelf.
- Bewaking kwaliteitsnormen onderhoudsniveau: Verdeeldheid bij gemeenten, maar meer dan de helft ziet dit als een taak voor gemeenten. Ook verdeeldheid bij VRU-medewerkers, grootste deel ziet dit als taak voor beiden.

Inhoud van afspraken nu en in de toekomst

- Zowel positieve als negatieve tevredenheid waar te nemen bij alle betrokkenen over de inhoud van de afspraken.
- De vastlegging van afspraken is redelijk, eveneens als de naleving van afspraken.
- Hoogste ontevredenheid waar te nemen bij het proces rondom de totstandkoming van afspraken.
- Gemeenten ervaren dat afspraken eenzijdig zijn opgelegd.
- Door het ontbreken van consensus over de gemaakte afspraken is er in de praktijk veel afstemming en overleg nodig.
- Het ontbreken van voldoende communicatie over de vastgestelde bestuurlijke afspraken naar praktijk.

Beheerpakketten

- Een deel van de gemeenten vindt dat de VRU dit niet moet aanbieden omdat dit geen taak is voor de VRU.
- Ook te hoge kosten voor een (of meerdere) beheerpakket(en) is een genoemde reden om *geen* beheerpakketten af te nemen.
- Een deel van de gemeenten ziet een meerwaarde in beheerpakketten en vinden dat het ontzorgd.
- De (huidige) afspraken over de) facilitaire beheerpakketten zorgen voor onvrede bij VRU-medewerkers. De beheerpakketten zijn te divers en te complex geworden in het aanbod, met verschillen in afname tussen gemeenten.

Samenwerking en communicatie

- Verschillende frequenties van contact (van dagelijks tot een keer per jaar).
- Betrokkenen doorgaans tevreden over frequentie contact.
- Gemeenten zijn over het algemeen positiever dan medewerkers van de VRU over de samenwerking wat betreft de bereikbaarheid van contactpersonen, snelheid van contact, benaderbaarheid contact, nakomen van gemaakte afspraken, en het kennisniveau bij de beantwoording van vragen.
- Gemeenten zien mindere noodzaak voor afstemming in vergelijking met de VRU-medewerkers.
- Behalve voor financiën, daar vinden gemeente dat er onvoldoende afstemming is over de te maken kosten.

Financiën

- Met name gemeenten ontevreden over:
 - De overzichtelijkheid van de kosten (40% ontevreden)
 - Tijdige communicatie over de te maken kosten (60% ontevreden)
 - Voldoende afstemming over de te maken kosten (60% ontevreden)
 - Grip op uitgaven in de toekomst (60%)

Wat gaat goed?

- Garantie uitvoering brandweertaak
- Waarborging kwalitatieve huisvesting
- Eenduidige werkwijze / duidelijkheid in beheer en eigendom
- Verbintenis van gemeente bij brandweer

Wat zijn de knelpunten?

- De kosten op lange termijn zijn niet inzichtelijk genoeg en de communicatie over nieuw materiaal en installaties kan beter.
- De onderliggende documentatie zorgt voor onduidelijkheid en onderlinge discussie.
- Het ontbreken van een kostenplafond in de huidige systematiek 'gebruik om niet'.
- Afhankelijkheid van VRU van de gemeenten voor (tijds) uitvoering van onderhoud en aanpassingen op de brandweerposten.
- Onvoldoende communicatie over besluiten op bestuurlijk niveau naar het ambtelijke niveau.
- Beperkte invloed op financiële keuzes ten aanzien van het pand.

Wat kan beter?

- Afstemming: Beter (periodiek) overleg om meer te communiceren over de ontwikkelingen en de (te maken) kosten
- Communicatie: Communiceren over de (te maken) kosten en betere afspraken maken over doorlooptijden van meldingen inclusief adequate terugkoppeling van het verrichte onderhoud.
- Relatiebeheer: Meer begrip hebben voor elkaar, verwachtingen beter uitspreken en beter houden aan reeds gemaakte afspraken en communicatielijnen
- Gezamenlijkheid: Meer gezamenlijke optrekken richting toekomst en een gezamenlijke visie op de toekomst

Knelpunten

- Het huidige systeem is te traag voor het doorgeven van meldingen en het oplossen van de meldingen, met frustratie en eigenhandig uitvoeren onderhoud op de post als gevolg.
- De huidige verdeling van verantwoordelijkheden is op bestuurlijk niveau vastgesteld zonder toetsing naar gebruikers in de praktijk.
- Nieuwe innovaties en ontwikkelingen moeten beter plaats krijgen op de demarcatielijst.

Verbeterpunten toekomst

- Gezamenlijk doel: functionerende brandweerpost en voorzien in veiligheid.
- Gebruikers uit praktijk meer betrekken bij besluitvorming, zodat de samenwerking en de verdeling van de verantwoordelijkheden weer beter werkbaar wordt.
- Meer betrokkenheid vastgoedmedewerkers bij maatschappelijk doel repressieve brandweer.
- Meer overleg en communiceren over ontwikkelingen en (te maken) kosten.
- Beter verwachtingsmanagement voor gebruik en kwaliteit van de gebouwen, incl. postcommandanten en vrijwilligers.

B2 - Duiding (n.a.v. gezamenlijke bijeenkomst werkgroep en klankbordgroep dd. 15/09/2021)

Uit de rapportage komen een aantal belangrijke conclusies naar voren die in een gezamenlijke bijeenkomst tussen werkgroep en klankbordgroep zijn besproken. Over het algemeen kan worden gesteld dat er veel variatie te zien is tussen de wijzen waarop VRU en gemeenten naar de aan de orde gestelde deelonderwerpen kijken. Voorts is er tussen gemeenten onderling ook weer veel variatie: variatie in kennis van de onderliggende documentatie, variatie in kennis van de inhoud van de bestaande afspraken en hoe dit tot stand is gekomen en variatie in de mate van tevredenheid en ontevredenheid over het algemeen over alle aan de orde gestelde deelonderwerpen. Op de meeste punten is in meerdere of mindere mate sprake van discussie ten aanzien van de samenwerking.

Belangrijke punten die naar voren kwamen zijn onder andere de wijze waarop – en de mate waarin – wordt gecommuniceerd; dat geldt voor communicatie over de bestuurlijke besluitvorming, de invulling van het overleg tussen gemeenten en VRU (zitten de juiste personen aan tafel) en de verantwoordelijkheid binnen gemeenten zelf om bekend te zijn met de bestuurlijk gemaakte afspraken. Ook kan het relevant zijn, zo geeft één gemeente aan, om een duidelijk beeld te krijgen van hoe zaken in het verleden waren georganiseerd vóórdat de huidige afspraken werden gemaakt. Dit kan helpen bij het begrip van huidige standpunten en mogelijk een deel van de frictie verklaren.

Er werd opgemerkt dat de bestuurlijke besluitvorming van de VRU niet altijd even goed geborgd is binnen gemeenten; aan de kant van de afdeling Vastgoed bij gemeenten gaat dit in ieder geval niet goed. Een reden daarvoor kan zijn dat er vaak geen financiële paragraaf is bijgevoegd als het bestuur een besluit heeft genomen. Bij de afdelingen Vastgoed is het dan niet helder of er dekking is voor de consequenties van een dergelijk besluit.

Er werd door een deelnemende gemeente gepleit voor een duidelijker scheiding; VRU is er voor de brandweertaak en de gemeente is er voor de huisvesting. Dat dit niet altijd zo zwart wit is in de praktijk werd vanuit de VRU onderbouwd met een voorbeeld betreffende de klimaatvoorziening in de posten (met name voor de beroepsbrandweer).

Tevens werd de vraag gesteld of de VRU eigenlijk wel beheerpakketten zou moeten aanbieden. Ook hierover verschillen de inzichten sterk. De vraag of het wenselijk is dat een gemeente rechtstreeks contact onderhoudt met de postcommandant(en) in zijn gemeente en vice versa leverde discussie; vanuit pragmatisch oogpunt wellicht logisch maar vanuit een scherpe verdeling van taken en verantwoordelijkheden niet. Eén gemeente gaf hierbij aan dat er sprake is van twee kapiteins op één schip in de huidige situatie.

Gelijkwaardigheid en meer samenwerking tussen gemeenten en VRU wordt als belangrijk verbeterpunt gezien, waarbij een gemeente oproep tot een verbeterde samenwerking tussen gemeenten onderling om zo met één stem de VRU tegemoet te kunnen treden.

Ten aanzien van het beoogde proces werd de vervolgstappen geschetst (DT-> DB-> AB) waarbij een oproep werd gedaan om gemeenten de mogelijkheid te bieden een annotatie mee te geven aan hun bestuurder, voorafgaand aan het DB van 11 oktober 2021.